

Antefixes

Parell d'antefixes que procedeixen del nucli urbà de l'Ampolla i que, segons algunes notícies, foren trobades a principis del segle xx als baixos d'una casa d'aquesta població mentre el seu propietari hi realitzava tasques de reforma. Sembla que n'aparegueren unes quantes, però només es conserven aquestes dos, que foren lliurades a l'arquitecte Joan Abril, fundador del Museu Municipal de Tortosa, i que es van perdre les altres.

Es tracta de peces de ceràmica cuita, fetes amb motllo, que tenen com a motiu únic la representació del bust d'una dona de cabells llargs lligats per una mena de trenes. Les antefixes eren emprades pels romans com a element decoratiu que col·locaven als extrems de les bigues de les teulades de les cases privades i els edificis públics.

Només els habitatges benestants presentaven aquests elements en la seua decoració. Encara que, com que no sabem en quin context arqueològic aparegueren, no podem afirmar si estaven relacionades amb les cobertes d'una casa o d'un edifici públic.

De fet, la presència de materials d'època romana imperial dintre de l'actual nucli de l'Ampolla no ens ha d'estranyar gens ni mica. Per exemple, a principi del segle xvii, l'historiador Francesc Martorell, en el seu llibre sobre la ciutat de Tortosa i el seu terme, ja parla de l'antiguitat del lloc, sense explicar el motiu per fer aquesta afirmació. Tot i així, no serà fins ben entrat el segle xix

que comencen a aparèixer notícies esporàdiques i sense gaire detall que parlen d'algunes troballes arqueològiques realitzades dins dels límits de l'actual nucli urbà de l'Ampolla, com ara monedes de bronze. Malgrat tot, fins ara no s'han fet excavacions científiques que permeten contextualitzar aquestes informacions.

Prement com a base aquestes notícies disperses, alguns investigadors han llançat la hipòtesi de situar a l'actual Ampolla la mansió Tria Capita, situada just a la vora de la via Augusta, que corresponia al primer punt de parada per als viatgers que sortien de Dertosa en direcció nord cap a Tarraco. Aquesta doble possibilitat de

comunicació, tant per via terrestre amb la via Augusta com marítima, devien convertir-la en un punt estratègic del territori del municipi de Dertosa, a més de ser un lloc on es devien desenvolupar activitats comercials.

Joan-Hilari Muñoz

Per saber-ne més:
ARBELOA, J.M.V.

Límits arqueològics a la configuració del delta de l'Ebre a l'antiguitat, Nous Col·loquis I. Tortosa 1997, 9-28.

Època romana (finals s. I aC – principis s. I).
Procedència: nucli urbà de l'Ampolla.
Núm. inventari: 761 i 762.